

Κυριακή προ των Φώτων (Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 2 Ιανουαρίου, 2016

Μάρκ. α 1-8

Δεν υπάρχει αληθινή σοφία χωρίς αγάπη, ούτε και αληθινή αγάπη χωρίς σοφία. Σοφία χωρίς αγάπη είναι όπως η σοφία τού φιδιού, ιδιοτελής και φαρμακερή. Αγάπη χωρίς σοφία είναι μια νεροποντή, την ώρα που η άνυδρη γη αναζητά ένα ψέκασμα νερού.

Πόσο αμέτρητη είναι η σοφία τού Θεού! Τίποτα δεν μπορεί να συγκριθεί μαζί της, εκτός από τη θεϊκή αγάπη. **Η αγάπη κι η σοφία τού Θεού**, που αποκαλύφθηκαν στη δημιουργημένη φύση, είναι τα μέγιστα δώρα Του. Ακόμα κι αυτά όμως δεν είναι παρά σκιά, αν συγκριθούν με τη σοφία και την αγάπη που αποκάλυψε ο Θεός μέσω του Κυρίου Ιησού Χριστού, στο έργο τής σωτηρίας τού ανθρώπου. Πόσο μεγίστη είναι η σοφία κι η αγάπη τού Θεού που αποκαλύφθηκαν στην πρώτη Δημιουργία! Αυτή όμως ήταν η σοφία της δημιουργίας κάποιου που δεν υπήρχε, η αγάπη που δίνει σε κάποιον που δεν έχει γεννηθεί ακόμα. Η σοφία που αποκαλύφθηκε στη Νέα Κτίση, είναι η σοφία της θεραπείας κάποιου που είναι σοβαρά άρρωστος. Η αγάπη τής Νέας Κτίσης όμως, είναι η αγάπη τής αυτοθυσίας.

Διάβασε μια φορά, δυο φορές και πολλές φορές ακόμα, το ευαγγέλιο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και σβήσε τη δίψα σου στην αμέτρητη σοφία κι αγάπη τού Θεού. Και θα νιώσεις ισάριθμες φορές ψυχική υγεία, ψυχική δύναμη, χαρά και ζωή.

Ο Κύριος έρχεται στον κόσμο για να τον θεραπεύσει, να τον ανακαινίσει και να τον αναστήσει εκ νεκρών. Πώς έρχεται; Έρχεται ως Κύριος, που ο στρατός Του προπορεύεται και τον ακολουθεί. Οι ουράνιες στρατιές τον περιβάλλουν, προηγούνται κι ακολουθούν. Θα περιμένατε να δείτε το γιο ενός βασιλιά ντυμένο με μετάξι και πορφύρα, βλέπετε όμως ένα νήπιο γεννημένο σε σπήλαιο και φασκιωμένο σε φάτνη ζώων.

Θα περιμένατε ίσως να δείτε κάποιον στρατηγό, που η πόρτα του φρουρείται από ένα δάσος ξιφολόγχες, για να τον προφυλάξουν από τις σφοδρές επιθέσεις των εχθρών του· κι αντί για στρατηγό, βλέπετε ένα άοπλο κι αθώο νήπιο, που το κυνηγούσαν από τη στιγμή που γεννήθηκε οι βασιλείς κι οι άρχοντες της γης, όπως θα κυνηγούσαν ένα ελάφι.

Θα περιμένατε ίσως να δείτε κάποιον βασιλιά πορφυροστολισμένο, να οδηγεί χρυσή άμαξα, ακολουθούμενο από καλοντυμένους ευγενείς. Και βλέπετε έναν απλό εργάτη

που, εντελώς άγνωστος, κάνει το μεγάλο ταξίδι σε πέτρινους ατραπούς και δρόμους γεμάτους σκόνη κι αγκάθια, από τη Ναζαρέτ ως τον Ιορδάνη ποταμό, για να σκύψει το κεφάλι και να δεχτεί βάπτισμα από τα χέρια τού Ιωάννη τού Βαπτιστή, όπως όλοι οι λοιποί άνθρωποι.

Ίσως ρωτήσετε: Πού είναι ο στρατός Του; Είναι όλοι γύρω Του, προηγούνται ή τον ακολουθούν. Είναι οι περίλαμπροι αγγελικοί χοροί, που στο Χριστό βλέπουν τον Κύριο και Βασιλιά τους. Θα ήθελαν να τον μεταφέρουν με τα άρματα των Χερουβίμ, αλλά Εκείνος δε θέλει. Μόνο Εκείνος γνωρίζει γιατί δε θέλει. Μόνο Εκείνος, ο Πατέρας Του και το Άγιο Πνεύμα. Τ' αγγελικά τάγματα θά 'θελαν να τον ντύσουν σαν ήλιο, να τον στολίσουν με άστρα και να τον περιζώσουν με ουράνια τόξα. Εκείνος όμως δε δέχεται. Εκείνος μόνο γνωρίζει γιατί αρνείται. Οι άγγελοι θά 'θελαν ν' αναγγείλουν την έλευσή Του με σαλπίσματα. Θά 'θελαν, με τη δύναμη και την ισχύ τους, ν' ανοίξουν ξαφνικά τα μάτια όλων των ανθρώπων στη γη, για να δουν και ν' αναγνωρίσουν τον Κύριό τους. Οι άγγελοι θά 'θελαν και θα μπορούσαν να δώσουν γλώσσα στα ξύλα και στις πέτρες, στο νερό και τον αέρα, ώστε όλη η πλάση να τον υποδεχτεί με μια κραυγή: «Ωσαννά! Ωσαννά!» Εκείνος όμως δε θέλει. Κι Εκείνος μόνο γνωρίζει το γιατί.

Τώρα γνωρίζουμε κι εμείς το γιατί. Όλη αυτή τη δόξα την έχει αιώνια. **Έρχεται τώρα όμως που ήρθε το πλήρωμα του χρόνου στη φυλακή τής αμαρτίας και του θανάτου, εκεί που οι αμέτρητοι αδελφοί Του στενάζουν και θρηνούν, γιατί η αμαρτία τους οδήγησε στην παράνοια, στην παρακμή και το θάνατο.** Μπήκε στον αγρό τού εχθρού με τη μορφή δούλου, όπως ήταν κι οι άλλοι δούλοι, και κινείται με σύνεση και προσοχή, για να συλλάβει και να δέσει αυτούς που διαφεντεύουν τη φυλακή αυτή και να ελευθερώσει τους αδελφούς Του δούλους, να τους οδηγήσει στη βασιλεία των ουρανών, κοντά στους αθάνατους αγγέλους.

Οι αγγελικές χορείες του ήταν πάντα ορατές. Στους άλλους άστραφταν μόνο εδώ κι εκεί σαν ηλιακές ακτίνες, πίσω από τα πυκνά σύνεφα. **Στην επίγεια ζωή Του υπήρξαν τρία διαφορετικά ξεκινήματα. Το πρώτο σηματοδεύτηκε με τη σύλληψη και τη γέννησή Του, το δεύτερο με το βάπτισμα και το τρίτο με την Ανάστασή Του. Το πρώτο σηματοδοτεί την έλευσή Του στον κόσμο, το δεύτερο το δημόσιο κήρυγμά Του με έργα και λόγια (ως παιδί κήρυττε κι έκανε θαύματα, αλλ' αυτά γίνονταν μυστικά, κρυφά) και το τρίτο την ίδρυση της ατελεύτητης Βασιλείας Του.** Τον καιρό τού πρώτου και του δεύτερου σταδίου, οι άγγελοι ήταν ορατοί κι απ' άλλους ανθρώπους. Στο δεύτερο στάδιο, **στο βάπτισμά Του, εμφανίστηκε η ίδια η Αγία Τριάδα.** Τότε όμως εμφανίστηκε κι ένας άγγελος, όχι ασώματος, αλλ' ένσαρκος. Αυτός ήταν ο **Ιωάννης**, γιός τού Ζαχαρία τού αρχιερέα και της συζύγου του Ελισάβετ. Δεν ήταν κάποιος άγγελος όπως οι άλλοι, τον ονόμασε άγγελο ο προφήτης: «*Ιδού εγώ αποστέλλω τον άγγελόν μου προ προσώπου σου, ος κατασκευάσει την οδόν σου έμπροσθέν σου*» (Μαλαχ. γ 1).

Με την προφητεία αυτή ξεκινάει ο ευαγγελιστής Μάρκος το ευαγγέλιό του. Κι αυτό είναι ένα όμορφο μυστήριο. Κάθε ευαγγελιστής ξεκινάει μ' έναν δικό του τρόπο. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης ξεκινάει από την αιωνιότητα. Ο Ματθαίος ξεκινάει από τον Αβραάμ. Ο Λουκάς από την επίγεια γέννηση του Σωτήρα μας. Κι ο Μάρκος από το βάπτισμα στον Ιορδάνη.

Γιατί δεν ξεκινούν κι οι τέσσερις ευαγγελιστές από την ίδια αρχή; Πες μου όμως, πού βρίσκεται η μια αρχή τού Ιησού Χριστού; Είναι δύσκολο να εντοπίσεις την αρχή ακόμα και κάποιου άψυχου αντικειμένου. Πόσο πιο δύσκολο όμως γίνεται αυτό όταν πρόκειται για ένα ζωντανό άνθρωπο; Και βέβαια δε συζητάμε πόσο δύσκολο είναι αν πρόκειται για το Χορηγό τής ζωής, από τον Οποίο δημιουργήθηκε κάθε ζωή.

Στην πραγματικότητα που δείχνουν οι ευαγγελιστές, στον καθένα μας υπάρχουν οι **τέσσερις ακόλουθες αρχές**, που είναι κατανοητές στο νου και την αντίληψή μας. Η μία είναι η αρχή μας από το Θεό, η δεύτερη από τους προγόνους μας, η τρίτη από τους γονείς μας κι η τέταρτη, η στιγμή που αρχίζουμε να δείχνουμε τη μεγαλύτερη δραστηριότητά μας στον κόσμο.

Ο Χριστός όμως έχει και μια **πέμπτη αρχή**, που έχει σχέση με τον καθένα από μας. Η αρχή τού Ιησού Χριστού, του Υιού τού Θεού και του ευαγγελίου Του για μας δηλαδή, είναι η στιγμή που τον αναγνωρίζουμε με την καρδιά και το νου μας ως το μοναδικό Σωτήρα μας. Η στιγμή που θα σταματήσει να υπάρχει μέσα μας σαν ένα σβηστό, αν και γεμάτο λάδι χρυσό καντήλι, και θ' ανάψει, θα θερμάνει και θα φωτίσει όλη μας την ύπαρξη. Όταν αρχίσει να γίνει για μας ο «άρτος ο επιούσιος», **χωρίς τον οποίο δεν μπορούμε να ζήσουμε ούτε μια μέρα**. Όταν γίνει η μεγαλύτερη αξία απ' ολόκληρο το σύμπαν, από κάθε συγγενή και φίλο, **πιο αγαπητή κι από τη ζωή μας την ίδια**. Αυτή θα είναι για μας η πραγματική αρχή τού Ιησού Χριστού. Μόνο τότε θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε τις άλλες τέσσερις αρχές που αναφέρουν οι τέσσερις ευαγγελιστές.

***

Ο ευαγγελιστής Μάρκος ξεκινάει το ευαγγέλιό του με την έναρξη της δημόσιας ζωής και του κηρύγματος του Χριστού στον κόσμο. Και μας παρουσιάζει αμέσως και emphaticά την προφητεία τού προφήτη Μαλαχία για τον Ιωάννη τον Πρόδρομο, ως άγγελο που προπορεύεται του Κυρίου.

Γιατί τόσο ο προφήτης όσο κι ο ευαγγελιστής ονομάζουν άγγελο του Ιωάννη, αφού δεν ήταν άγγελος αλλ' άνθρωπος; Πρώτο, επειδή ο Ιωάννης με τη ζωή του ήταν σαν ουράνιος άγγελος, προσέγγιζε την αγγελική ζωή περισσότερο απ' όλους τους ανθρώπους. Δεύτερο, επειδή με το κήρυγμά του θα γινόταν σαφές πως σκοπός τής επίγειας διακονίας τού Χριστού ήταν να κάνει αγγέλους όλους τους αμαρτωλούς και θνητούς ανθρώπους· να πάρει τους σκλαβωμένους στην αμαρτία θνητούς ανθρώπους και να τους κάνει αναμάρτητους, ελεύθερες υπάρξεις, όπως

είναι κι οι άγιοι άγγελοι στον ουρανό.

Με ποιον τρόπο έμοιαζε με άγγελο ο Ιωάννης; Πρώτο, με την υπακοή του στο Θεό, δεύτερο με την αποδέσμευσή του από τον κόσμο και τρίτο με την έλλειψη μέριμνας και φροντίδας για τη σωματική ζωή του. Ο πρώτος είναι ουσιαστικός για τον κόσμο, ο δεύτερος απορρέει από τον πρώτο κι ο τρίτος από το δεύτερο. Οι άγγελοι υπακούουν απόλυτα στο Θεό. Κάθε μέρα τους αποκαλύπτονται άμεσα τα ανέκφραστα μυστήρια της σοφίας, της αγάπης και της δύναμης του Θεού. **Η υπακοή στο δημιουργό τους δεν είναι δυναστική, αλλά προέρχεται από χαρά και ταπείνωση.**

Ο άγιος Ιωάννης ήταν απόλυτα υπάκουος στοό Θεό από την πολύ πρώιμη ηλικία του. Γεννήθηκε από υπερήλικες γονείς, ορφάνεψε από μικρός. Έτσι αφέθηκε στην πατρική φροντίδα τού Θεού, που ήταν ο μοναδικός γονιός του, ο αποκλειστικός προστάτης κι η μοναδική αγάπη του. Ο πατέρας του ήταν αρχιερέας. Κι αυτό φαίνεται πως βοήθησε στο να δυναμώσει η πίστη τού Ιωάννη στο Θεό. Τη σύλληψή του στην κοιλιά τής ηλικιωμένης και στείρας μητέρας του με τη δύναμη και τη βούληση του Θεού δεν πρέπει να την αγνοούσε. Αφού ο ευαγγελιστής Λουκάς γνώριζε τη θαυμαστή ιστορία για τη σύλληψη του Ιωάννη, πολύ περισσότερο θα πρέπει να την γνώριζε ο ίδιος ο Ιωάννης. Γνώριζε πως τη σύλληψή του την ανάγγειλε άγγελος του Θεού, όπως γνώριζε και τα προφητικά λόγια τού αγγέλου: *«Έσται γαρ μέγας ενώπιον του Κυρίου...και Πνεύματος Αγίου πλησθήσεται έτι εκ κοιλίας μητρός αυτού... και προελεύσεται ενώπιον αυτού εν πνεύματι και δυνάμει Ηλίου»* (Λουκ. α 15, 17).

Όλ' αυτά είχαν χαραχτεί στην καρδιά τού νεαρού Ιωάννη ανεξίτηλα, όπως κάτι που χαράζεται σε πέτρινη πλάκα. Ο Θεός αποκάλυψε τα κυρίαρχα ίχνη της ζωής του από τότε που ήταν παιδί. Θα πρέπει από τότε να είχε αντιληφθεί με σαφήνεια τι έπρεπε να κάνει και ποιο είδος ζωής έπρεπε ν' ακολουθήσει. Αποσύρθηκε αμέσως στην έρημο (βλ. Λουκ. α 80), ώστε ν' αγωνιστεί νύχτα μέρα, να προσαρμόσει το πνεύμα του στο θέλημα του ζώντος Θεού. Δόθηκε ολοκληρωτικά στο Θεό και έστρεψε προς Εκείνον τη σκέψη του για όλα εκείνα που τον απασχολούσαν. Δεν είχε καμιά ανάγκη να διδαχτεί από άνθρωπο, αφού Εκείνος, από τον οποίο δόθηκε κάθε γνώση στους ανθρώπους, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, επικοινωνούσε άμεσα με τον Ιωάννη και του αποκάλυπτε το θέλημά Του.

Αποσυρμένος από τον κόσμο ο Ιωάννης προσκολλήθηκε πιστά στο Θεό, όπως κάνουν κι οι ουράνιοι άγγελοι. Κι όπως οι άγγελοι, ξεδιψούσε κι αυτός από την πηγή τής σοφίας, της δύναμης και της αγάπης. Γι' αυτό ο προφήτης ονόμασε κι αυτόν άγγελο.

Ο Ιωάννης έμοιαζε επίσης με τους αγγέλους ως προς την απελευθέρωσή του από τον κόσμο και τους ανθρώπους. Γι' αυτόν ο κόσμος δεν ήταν παρά πηλός, που μερικές φορές έπαιρνε πράσινο χρώμα κι άλλοτε μαύρο. Πάντα όμως ήταν

πηλός. Γι' αυτόν οι άνθρωποι ήταν ένα κοπάδι σε σύγχυση, που δεν έβλεπε πουθενά τον ποιμένα. Τι είναι ο κόσμος κι ο άνθρωπος μπροστά στην παντοδυναμία τού ζώντος Θεού; Τι αξίζει η δύναμη κι ο έπαινός του και ποια είναι η απειλή του; Δεν είναι παρά αφρός σε μια βαθιά θάλασσα. **Ο κόσμος δεν μπορεί να προσφέρει κανένα καλό στους ανθρώπους, παρά μόνο αν το δανειστεί από το Θεό. Ούτε και μπορεί να βλάψει τον άνθρωπο χωρίς την άδειά Του.**

Γιατί τότε να προσκολληθεί στον κόσμο; Γιατί να περιμένει οτιδήποτε από έναν κόσμο που έχει δανειστεί τα πάντα από το Θεό και συνεπώς του τα οφείλει; Γιατί να φοβηθεί τον κόσμο, όταν ολόκληρος ο κόσμος ζει με το φόβο, ανασαίνει με φόβο; Ο Ιωάννης, όπως κι οι άγγελοι του

Θεού, δεν ήταν από καμιά άποψη δεμένος με τον κόσμο, δεν τον φοβόταν ούτε στο ελάχιστο. Γι' αυτό και βροντοφώναζε με πάθος εναντίον των αμαρτωλών πρεσβυτέρων τής Ιερουσαλήμ, που οι άνθρωποι τους προσκυνούσαν, όπως κάνουν στα είδωλα: «*Γεννήματα εχιδνών, τις υπέδειξεν υμίν φυγείν από της μελλούσης οργής;*» (Λουκ. γ' 7) και εκσφενδόνιζε τις επιπλήξεις του στον Ηρώδη, «*περί πάντων ων εποίησε πονηρών*» (Λουκ. γ' 19).

Ο Ιωάννης δε λογάριαζε κανέναν, εκτός από τον ζώντα Θεό και το άγιο θέλημά Του. Δεν έκανε διάκριση ανάμεσα στους ανθρώπους. Δεν τους ξεχώριζε ούτε από τον ιματισμό τους ούτε από την τιμή και τη δύναμή τους ή τη σοφία τους ή τον πλούτο τους. Μόνο η ψυχή τους τον έκανε να τους διαφοροποιεί. Τα μάτια του δεν έβλεπαν τα σώματα των ανθρώπων αλλά γυμνές τις ψυχές τους, που τις κρύβει από τους άλλους το κάλυμμα του σώματος. Τέτοια ελευθερία και αποδέσμευση από τον κόσμο και τους ανθρώπους μόνο οι άγγελοι του Θεού έχουν, γι' αυτό κι ο προφήτης ονόμασε τον Ιωάννη άγγελο.

Ο Ιωάννης έμοιαζε με άγγελο και για την αμεριμνησία που είχε για την επίγεια ζωή. Οι άγγελοι είναι ασώματοι, δεν είναι υλικές υπάρξεις όπως οι άνθρωποι. Είναι στολισμένοι με τη μεγαλοπρέπεια της ύπαρξής τους, είναι «*σώματα επουράνια*» (Α' Κορ. ιε' 40). Οι άγγελοι είναι εντελώς απαλλαγμένοι από τη φροντίδα τού εαυτού τους. Δεν κουράζονται από τη μέριμνα του τι θα φάνε, τι θα πουν ή τι θα φορέσουν. Υπηρετούν το Θεό και γνωρίζουν πως ο Θεός θα τα φροντίσει όλα. Ποιος είναι ο επίγειος νοικοκύρης που θ' αφήσει τους πιστούς δουλευταδες του να πεινάσουν ή να μείνουν γυμνοί; Δε θα φροντίσει περισσότερο λοιπόν ο Θεός τους πιστούς δούλους Του; «*Τις δε εξ υμών μερίμνων δύναται προσθείναι επί την ηλικίαν αυτού πήχυν ένα;*» (Ματθ. στ' 27).

Ο Θεός μάς περιβάλλει περισσότερο απ' ό,τι μας περιβάλλει ο ήλιος κι ο αέρας. **Εκείνος ξέρει από τι είμαστε φτιαγμένοι, γνωρίζει τις ανάγκες μας και τις ικανοποιεί κάθε μέρα. Γιατί οι άνθρωποι δεν το συνειδητοποιούν αυτό; Γιατί τότε υπάρχει πείνα και λιμός; Γιατί ο Θεός το επιτρέπει αυτό;**

Επειδή μέριμνα του Θεού είναι ν' ανατρέφει όχι μόνο το σώμα, αλλά και την ψυχή μας. Κι η εμπειρία διδάσκει ότι η σωματική πείνα καμιά φορά τρέφει την ψυχή. Η καλλίτερη απόδειξη γι' αυτό είναι η νηστεία. Ένα καλοταϊσμένο σώμα συνήθως υποδηλώνει μιά εντελώς άδεια ψυχή. Εκείνος που νηστεύει, τρέφει την ψυχή του. Όσο περισσότερο συνηθίζει ο άνθρωπος να νηστεύει, τόσο λιγότερη φροντίδα έχει για το σώμα του και μεγαλύτερη χαρά στην ψυχή του. Αυτό που λέω δεν είναι προϊόν φήμης. Είναι από μόνο του ξεκάθαρο, όταν ο άνθρωπος το δοκιμάζει και το εφαρμόζει αυτό στη ζωή του.

***

Όπως όλοι οι άνθρωποι που έζησαν με τη βιωματική τους εμπειρία κι όχι από τη σοφία που απέκτησαν από τα βιβλία, έτσι έζησε κι ο άγιος Ιωάννης. Έμαθε να ζει αμέτοχος από τις βιωτικές μέριμνες. Δε διάβασε βιβλία ούτε άκουσε σοφούς ανθρώπους που συνηθίζουν να «μιλάνε», αλλά **δε λένε το «πώς»**. Έζησε ασκώντας την ελευθερία από μέριμνες. Δοκίμασε τη νηστεία και είδε ότι ο άνθρωπος μπορεί να ζήσει όχι μόνο χωρίς όλες εκείνες τις τροφές για τις οποίες κοπιάζει τόσο πολύ, αλλά και χωρίς ψωμί. Ο Ιωάννης τρεφόταν με «ακρίδες» και «μέλι άγριο». Δεν έπινε κρασί ή άλλο δυνατό ποτό. Και παρ' όλ' αυτά, πουθενά δεν αναφέρεται ότι του έλειψε το φαγητό ή το ποτό. Δεν ήταν οι ακρίδες και το άγριο μέλι που τον έτρεφαν, αλλά **η δύναμη του Θεού** που λάβαινε ο πιστός δούλος Του από τα μέσα αυτά. «*Άρτον αγγέλων έφαγε άνθρωπος*» (Ψαλμ. οζ' 25). Αυτό γίνεται πάντα με τους πιστούς και υπάκουους, ενώ οι άπιστοι κι οι ανυπάκουοι χρειάζονται πολλά φάρμακα μαζί με τα πλούσια γεύματά τους. Τα πλούσια γεύματα των αθέων και των ανυπάκουων δεν τρέφουν τα σώματά τους, αλλά τους προσφέρουν βάρος κι αρρώστιες.

Ο Ιωάννης δε νοιαζόταν ούτε πού θα ζήσει ούτε τι θα φορέσει. Κατοικία του ήταν η έρημος, σκεπή του είχε τον ουράνιο θόλο. Ένδυμά του είχε τρίχες καμήλας, περασμένες σε δερμάτινες λουρίδες. Κι ο Ηλίας φορούσε δερμάτινη ζώνη, ως ένδειξη ότι είχε θανατώσει τα πάθη κι ήταν έτοιμος να τηρήσει το θέλημα του Θεού. Και τι να πούμε για παπούτσια ή για καπέλο; Αν περπατήσεις αρκετό διάστημα ξυπόλητος, τότε οι πατούσες σου μετατρέπονται από μόνες τους σε παπούτσια. Κι αν περπατήσεις αρκετά κάτω από τον έναστρο ουρανό, τότε η τεράστια στεφάνη των αστεριών γίνεται πιο κατάλληλο κάλυμμα κεφαλής από ένα εφαρμοστό, πλεγμένο καπέλο. Έβλεπε την ψυχή του καλυμμένη με τα ηλιόλουστα ιμάτια των αγγέλων τού ουρανού κι όχι με τη σωματική φθορά. Είναι πρόδηλο πως, όπως κι ο απόστολος Παύλος, δεν ήξερε κι ο ίδιος αν ήταν «*εν σώματι είτε εκτός του σώματος*» (Β' Κορ. ιβ' 3). Εάπλωνε και κοιμόταν είτε κάτω από τον ανοιχτό ουρανό είτε σε κάποιο από τα πολλά σπήλαια της ερήμου «*πέραν του Ιορδάνου*». Τι τον ένοιαζε αυτό όμως, αφού η ψυχή του αναπαυόταν στο βασιλικό στήθος τού ουράνιου Δημιουργού; Γείτονες είχε τις φαρμακερές οχιές και τα πεινασμένα λιοντάρια. Δεν τα φοβόταν όμως, γιατί

ήξερε πως το μάτι τού Θεού που τα βλέπει όλα, τον προστάτευε. Γιατί να τα φοβηθεί, αφού δεν μπορούσαν να βλάψουν την ψυχή του; Τον εαυτό του τον έβλεπε σαν ψυχή, όχι σαν σάρκα. **Οι άνθρωποι που στον εαυτό τους βλέπουν μόνο ένα σώμα, λειτουργούν μόνο για το σώμα τους, αναζητούν ανέσεις για το σώμα, φροντίζουν μόνο το σώμα.** Ο άγιος Ιωάννης ήταν ελεύθερος από επίγειες μέριμνες. Μοναδική του φροντίδα ήταν η Ψυχή του· **Μοναδικός νόμος και κανόνας για την ψυχή του ήταν το θέλημα του Θεού.** Σ' αυτό έμοιαζε με τους ουράνιους αγγέλους. Γι' αυτό κι ο προφήτης τον ονόμασε άγγελο.

(Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος λέει: «Ο ασκητής που αδυνατίζει το σώμα του, αδυνατίζει και την αμαρτία· αγωνίζεται να γίνει ασώματος, εξαντλεί το φθαρτό με το αθάνατο»).

Υπάρχουν κι άλλες προφητείες σχετικά με τον άγιο Ιωάννη. Ο μεγαλοφωνότατος προφήτης Ησαΐας τον ονόμασε «*φωνή βοώντος εν τη ερήμω*» και συνέχισε: «*ετοιμάσατε την οδόν Κυρίου, ευθείας ποιείτε τας τρίβους αυτού*» (Ησ. μ' 3). Ενώ η προηγούμενη προφητεία αναφέρεται στα προσωπικά χαρακτηριστικά τού αγίου Ιωάννη, αυτή αναφέρεται στο χαρακτήρα τού έργου του, της αποστολής του. Ποιο λοιπόν ήταν το έργο του; Ήταν να γίνει η φωνή που κραυγάζει στην έρημο, που θα προειδοποιήσει τους ανθρώπους και θα προετοιμάσει την οδό τού Κυρίου. Με την «*έρημο*» πρέπει εδώ κατ' αρχήν να κατανοήσουμε την «*πέραν του Ιορδάνου*» ερημική τοποθεσία, απ' όπου ήρθε ο δυναμικός Πρόδρομος του Χριστού, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου στην ανθρωπότητα:

Μετανοείτε!

Τις υπέδειξεν υμίν φυγείν από της μελλούσης οργής;

Η αξίνη προς την ρίζαν κείται.

Παν ουν δένδρον μη ποιούν καρπόν καλόν εκκόπτεται και εις πυρ βάλλεται.

Έρχεται ο ισχυρότερός μου, ου ουκ ειμί ικανός λύσαι τον ιμάντα των υποδημάτων αυτού.

*Ούτος... κατακαύσει το άχυρον πυρί ασβέστω. **Μετανοείτε!***

Ως «*έρημο*» όμως πρέπει να κατανοήσουμε και την ανθρωπότητα ολόκληρη, όλη την ιστορία τού ανθρώπινου γένους, που η αμαρτία την είχε φθείρει όπως η φυματίωση. Ο Πρόδρομος ήταν το πρώτο χελιδόνι μιας καινούργιας άνοιξης. Δεν ήταν ο ήλιος τής άνοιξης, ούτε η ευωδία και το άρωμα τής άνοιξης ή το τραγούδι τής άνοιξης. Ο Ιωάννης ήταν η σάλπιγγα που ξύπνησε εκείνους που τους είχε καταλάβει χειμέρια

νάρκη. Ήταν απλά ο κήρυκας της άνοιξης. Άνοιξη ήταν ό ίδιος ο Κύριος.

Ως «**έρημο**» κατανοούμε επίσης τις ψυχές των ανθρώπων τής εποχής του, που ήταν χωρισμένες από το Θεό και βυθισμένες στο νεκρικό σκοτάδι, σαν το ποτάμι που χάνεται στην αμμόδη έρημο. Ο άγιος Ιωάννης είναι εκείνος που ξυπνά τις συνειδήσεις μας, σα να τραβά το ποτάμι προς τον ήλιο. Ήλιος είναι ο Χριστός. Συνείδηση είναι ο προάγγελος της αγάπης, όπως είναι ο Ιωάννης για το Χριστό.

«Ετοιμάσατε την οδόν Κυρίου, ευθείας ποιείτε τας τρίβους αυτού». **Πώς θα γίνει αυτό; Μετανοείτε και εξομολογηθείτε τις αμαρτίες σας.** Κάντε τα αυτά γρήγορα, γιατί ο Κύριος έρχεται. Θα κρούσει τη θύρα κάθε ψυχής. Οποιος μετανοεί και εξομολογείται, θα κρατήσει την πόρτα τής ψυχής του ανοιχτή. Κι ο Κύριος θα μπει μέσα και θα φέρει μαζί Του την **αιώνια ζωή**. Εκείνου όμως που δε μετανοεί και δεν εξομολογείται τις αμαρτίες του και γι' αυτό έχει σκουριάσει από την αμαρτία, η πόρτα του θα παραμείνει κλειστή. Ο Κύριος θα τον προσπεράσει. Η αξίνα κι η φωτιά θα τον πλησιάσουν. **Δρόμος τού Κυρίου και τρίβοι Του είναι οι ψυχές των ανθρώπων. Οι άγριοι τόποι είναι η αμαρτία κι η ανομία.**

Το νόημα των λόγων *«ετοιμάσατε την οδόν Κυρίου»*, μας το εξηγεί μ' αυτά τα λόγια ο προφήτης Ησαΐας: *«Πάσα φάραγξ πληρωθήσεται και παν όρος και βουνός ταπεινωθήσεται»* (Ησ. μ' 4). Αυτό σημαίνει: Όλα όσα σκέπτεσθε ότι είναι ταπεινά κι αδύναμα, θα υψωθούν και θα δυναμώσουν κι όλ' αυτά που τα λογιάζετε ανώτερα και δυνατά, θα ταπεινωθούν. Ή, με άλλα λόγια: Λογαριάζετε το Θεό σαν μια χαμηλή κοιλάδα, αν και βρίσκεται στο μέγιστο ύψος. Και λογιάζετε τον υλικό κόσμο πως βρίσκεται στο μεγαλύτερο ύψος, ενώ είναι χαμηλά, ένα απλό υποπόδιο των ποδών Του.

Η αμαρτία έχει, φέρει όλον τον κόσμο ανάποδα, έχει γυρίσει τα πάνω κάτω. Απορίψτε την αμαρτία, κι αμέσως όλος ο κόσμος θα ορθοποδήσει. Μετανοείτε κι εξομολογηθείτε τις αμαρτίες σας. Βαπτιστείτε με το βάπτισμα της μετάνοιας για να συχωρεθούν οι αμαρτίες σας.

***

«Εγένετο Ιωάννης βαπτίζων εν τη ερήμω και κηρύσσων βάπτισμα μετάνοίας εις άφεσιν αμαρτιών» (Μάρκ. α' 4). **Γιατί ο Ιωάννης λογαριάζεται πρόδρομος τού Χριστού;** Είναι μόνο επειδή εμφανίστηκε στον κόσμο λίγους μήνες πριν από το Χριστό; Όχι. Είναι πρόδρομος για το κήρυγμα και τη διακονία του, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο προετοίμασε τους ανθρώπους να περιμένουν την έλευση του Χριστού. Ολόκληρο το κήρυγμά του ήταν κλήση των ανθρώπων σε μετάνοια. Ολόκληρη η διακονία του συνίστατο στο βάπτισμα μετάνοίας, για τη συχώρηση των αμαρτιών. Το βάπτισμα του Ιωάννη είχε σαν συνέπεια την άφεση των αμαρτιών. Τη μετάνοια, την

εξομολόγηση και το βάπτισμα στο νερό τα έκανε ο ίδιος ο Ιωάννης. Η συχώρεση των αμαρτιών όμως ξεπερνούσε τις δυνάμεις του. **Μόνο ο Χριστός μπορούσε να συχωρέσει αμαρτίες.** Ο Ιωάννης το αναγνώριζε αυτό και το ομολογούσε: «*Εγώ μεν ύδατι βαπτίζω υμάς· έρχεται δε ο ισχυρότερός μου, ου ουκ ειμί ικανός λύσαι τον ιμάντα των υποδημάτων αυτού· αυτός υμάς βαπτίσει εν Πνεύματι Αγίω και πυρί*» (Λουκ. γ' 16). Ομολογούσε έτσι πως εκείνος, με το βάπτισμά του, απλά **προετοίμαζε τους ανθρώπους** για το βάπτισμα του Χριστού. Το δικό του βάπτισμα ήταν κάτι παραπάνω από σημείο· το αληθινό βάπτισμα του Χριστού καθαρίζει τον άνθρωπο από την αμαρτία και τον μετατρέπει σε *νέα κτίση*, γίνεται υιός τού Θεού με υιοθεσία και συναριθμείται με τους δίκαιους πολίτες τής ουράνιας βασιλείας.

Ο Ιωάννης, ο προφήτης τής ερήμου, γνώριζε πολύ καλά τα βάθη τής ανθρώπινης φύσης: τις αδυναμίες της, την κλίση της προς το κακό, την ασυνέπειά της. Τα έμαθε καλά αυτά στα τριάντα χρόνια τής μόνωσής του στην έρημο. Απόκτησε αυτογνωσία κι έτσι γνώρισε και τον κόσμο ολόκληρο κι όλα όσα συμβαίνουν ή μπορούν να συμβούν σ' αυτόν. Η νικηφόρα μάχη που έκανε με τον εαυτό του του προσπόρισε ανεξάντλητη **γνώση τής ανθρώπινης φύσης.** Έτσι τώρα παρουσιάστηκε στους ανθρώπους με την ελευθερία τού νικητή. **Η γνώση του δεν οφειλόταν σε βιβλία. Προερχόταν από πρώτο χέρι, από τον ίδιο το Θεό, μέσα από τη δική του εμπειρία.** Είναι φανερό πως έτσι το κήρυγμά του έχει έναν πολύ ανθρώπινο χαρακτήρα. Δε στηρίζεται στα λόγια των ανθρώπων. Ακόμα κι αν ο άνθρωπος έχει εξομολογηθεί ειλικρινά κι έχει αποδείξει έμπρακτα τη μετάνοιά του για τις αμαρτίες που είχε διαπράξει, ο Ιωάννης δεν τον εμπιστεύεται αμέσως. Γνωρίζει την **αδυναμία και την ασυνέπεια της ανθρώπινης φύσης.** Γι' αυτό κι αγωνίζεται μ' όλες του τις δυνάμεις να ξεκαθαρίσει στους μετανοούντες πως πρέπει ν' αποδείξουν τα λόγια με τα έργα τους. **Όταν η αμαρτία επαναλαμβάνεται, γίνεται συνήθεια.** Τώρα **συνήθεια πρέπει να γίνουν τα έργα τής αρετής.** Κι αυτό μπορεί να επιτευχθεί με **μακρά άσκηση των αρετών.** Ο άγιος Πέτρος ο Δαμασκηνός λέει: «*Οι καλές κι οι κακές συνήθειες καίγονται με το χρόνο, όπως το ξύλο στη φωτιά*». Κι ο άγιος Ιωάννης έβλεπε με δισταγμό τους «στιγμιαίους» και πρόσκαιρους μετανοούντες και γι' αυτό τους φώναζε: «*Ποιήσατε ουν καρπόν άξιον της μετανοίας*» (Ματθ. γ' 8).

Στους αγέρωχους Φαρισαίους, τους Σαδδουκαίους και τους γραμματείς της Ιερουσαλήμ, που καυχώνταν για την καταγωγή τους από τον Αβραάμ, έλεγε ο Ιωάννης: «*Μη άρξητε λέγειν εν εαυτοίς, πατέρα έχομεν τον Αβραάμ· λέγω γαρ υμίν ότι δύναται ο Θεός εκ των λίθων τούτων εγείραι τέκνα τω Αβραάμ*» (Λουκ. γ' 8). **Η ρίζα τού κακού μέσα στον άνθρωπο, απ' όπου προέρχεται κάθε φανερή αμαρτία, είναι οι αμαρτωλές σκέψεις κι οι αμαρτωλοί διαλογισμοί. Σε τι μπορούν να βοηθήσουν τα λόγια τής μετάνοιας, όταν ο άνθρωπος συνεχίζει να σκέφτεται μέσα του ή να λέει το κακό;**

Πονηρές σκέψεις και πονηρά λόγια που λέει κανείς μέσα του δεν είναι απλά σκέψεις και λόγια, αλλά στην ουσία **πονηρά έργα**, προτού ακόμα εξωτερικευτούν και γίνουν φανερές πονηρές πράξεις. Το φίδι που έχει δηλητήριο στα δόντια του δεν παύει να είναι φαρμακερό φίδι, είτε δαγκώσει είτε όχι. Ακόμα κι αν δε δαγκώσει, είναι φίδι φαρμακερό, δεν είναι αθώο περιστέρι.

Τα λόγια «ο Θεός εκ των λίθων τούτων εγείρει τέκνα τω Αβραάμ» έχουν πολλά νοήματα. Ο Θεός έχει πραγματικά τη δύναμη να φτιάξει ανθρώπους από τις πέτρες, όταν κι όπως θελήσει. Έτσι ο Ιωάννης υπενθυμίζει στους πρεσβύτερους του λαού των Ιεροσολύμων τους απλούς και μετανοημένους ανθρώπους, που οι ίδιοι περιφρονούσαν σαν νεκρές και ακατέργαστες πέτρες. Από τους απλούς αυτούς ανθρώπους ο Θεός θ' αναστήσει αποστόλους, ευαγγελιστές, άγιους και ήρωες. Και τους πρεσβύτερους του λαού, που αστράφτουν μ' ένα γήινο και παροδικό, ψεύτικο φως, ο Θεός θα τους αποβάλει αν δεν παρουσιάσουν καρπό άξιο μετανοίας.

***

Ο Θεός μπορεί να μετατρέψει σε υπηρέτες Του ακόμα και άπιστους, που λατρεύουν και προσκυνούν το ξύλο και την πέτρα. Μάταια οι σοφοί τού Ισραήλ τους περιφρονούν σαν ακάθαρτα όντα, ανάξια και για τον ουρανό και για τη γη. Αν οι ίδιοι αυτοί σοφοί άνθρωποι δεν αποδείξουν με τα έργα τους ότι είναι τέκνα τού Αβραάμ, του δίκαιου και πιστού Αβραάμ, ο Θεός θα δημιουργήσει γνήσια τέκνα από τους εθνικούς, που έφτιαχναν θεούς από πέτρα. Τέλος, ας μην αβρύνονται οι σοφοί αυτού του κόσμου **επειδή γνωρίζουν τον επίγειο νόμο και το Νόμο τού Θεού, όταν η καρδιά τους είναι σκληρή σαν πέτρα**. Ενώ στην πραγματικότητα η καρδιά τους βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση, ο νους τους, που είναι φουσκωμένος απ' όλα τα είδη τής γνώσης, θα τους οδηγήσει κατευθείαν στο αιώνιο πυρ. Είχαν συνηθίσει να εκτιμούν πως από μόνη της η γνώση τούς αξίζει, χωρίς να υπολογίζουν την καρδιά. Υπερηφανεύονταν ακόμα και για τη σκληροκαρδιά τους.

Ο Θεός μπορεί να χρησιμοποιήσει την καρδιά σαν αφετηρία για τη σωτηρία τού ανθρώπου. «Και δώσω υμίν καρδίαν καινήν και πνεύμα καινόν δώσω εν υμίν και αφελώ την καρδίαν την λιθίνην εκ της σαρκός υμών και δώσω υμίν καρδίαν σαρκίνην» (Ιεζ. λστ' 26). **Η σώρευση της γνώσης δεν ήταν ικανή να μαλακώσει τις καρδιές τους.** Ο Θεός όμως μπορεί να μαλακώσει τις καρδιές εκείνων που μετανοούν πραγματικά. Όπως το κερί λιώνει με τη φωτιά, έτσι κι ο Θεός με τη χάρη Του μπορεί να φωτίσει και να θερμάνει τις καρδιές τών πιστών Του, να φωτίσει το νου τους με κάθε γνώση που τους χρειάζεται.

Με τον τρόπο αυτόν ο Ιωάννης διδάσκει, τους ισχυρογνώμονες «σοφούς» της Ιερουσαλήμ, πως πρέπει να δείξουν με τα έργα τους την ειλικρίνεια της μετανοίας τους. Το μεγαλύτερο έργο που θα μπορούσαν να πράξουν αυτοί οι φαντασμένοι που

περιφρονούν τους άλλους ανθρώπους, είναι ν' απορρίψουν την εγωιστική εσωτερική τους σκέψη ότι είναι τέκνα τού Αβραάμ.

Από κάποιους άλλους ο Ιωάννης απαιτεί διαφορετικούς **καρπούς μετανοίας**: «Ο έχων δύο χιτώνας μεταδώτω τω μη έχοντι, και ο έχων βρώματα ομοίως ποιείτω» (Λουκ. γ' 11). Ο Ιωάννης γνωρίζει πως οι μετανοούντες αυτοί είναι περιχαρακωμένοι σε παλιές συνήθειες: πως όταν έχει κανείς δύο χιτώνες, θ' ακολουθήσει κι ένας τρίτος· πως όταν έχει περισσότερα τρόφιμα απ' όσα χρειάζεται, δεν έχει λόγο να τα μοιράζεται με τους φτωχούς, αλλά να συσσωρεύσει ακόμα περισσότερα. Προσπάθησε λοιπόν να τους βάλει στο δρόμο τής απόκτησης **νέων συνηθειών**, να δίνουν ελεημοσύνη, να μοιράζουν τ' αγαθά τους, ώστε ν' ανοίξει η στενή καρδιά τους, να νιώθουν την αδελφότητα με τους ανθρώπους, το Θεό ως Πατέρα τους. Εκείνος που ήταν ισχυρότερος από τον Ιωάννη θα τους οδηγούσε στο βάπτισμα «εν Αγίω Πνεύματι και πυρί».

Ο Ιωάννης συνιστά στους τελώνες άλλους καρπούς μετανοίας, κατάλληλους για τον πονηρό τρόπο με τον οποίο πλούτιζαν, εισπράττοντας από τους ανθρώπους περισσότερα απ' όσα απαιτούσε ο νόμος. Η συνήθεια αυτή είχε ριζώσει μέσα τους τόσο, ώστε με τον πλούτο που είχαν συγκεντρώσει, έγιναν τόσο υπερήφανοι, όσο κι οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ για τη σοφία τους. Κι οι δυο τους βέβαια στηρίζονταν στην ανομία και την αδικία. Με ποιον καλλίτερο τρόπο θα μπορούσαν να δείξουν τη μετάνοιά τους από το ν' απορρίψουν τις κακές αυτές τάσεις και ν' ακολουθήσουν το γράμμα τού νόμου; Γι' αυτό κι ο σοφός Ιωάννης τους δίνει το κατάλληλο φάρμακο για την αρρώστια τους.

Τι συμβουλεύει ο Ιωάννης να κάνουν οι στρατιώτες; «Μηδένα συκοφαντήσητε μηδέ διασείσητε, και αρκείσθε τοις οψωνίοις υμών» (Λουκ. γ' 14). Και πάλι εδώ έχουμε τα κατάλληλα φάρμακα στην αρρώστια. Ο οπλισμένος άνθρωπος έχει όλα τα μέσα για ν' ασκήσει βία. Τα όπλα του τον ωθούν να το κάνει. **Για να κάνει μια βίαιη πράξη όμως, πρέπει να φανταστεί κάποιο επιχείρημα, τόσο για να καθησυχάσει τη δική του συνείδηση, όσο και να δικαιολογηθεί στον κόσμο. Έτσι, σ' έναν οπλισμένο άνθρωπο που ασκεί βία, είναι συνηθισμένη συμπεριφορά να συκοφαντεί τους άλλους και να παραπονιέται για τα χαμηλά εισοδήματά του.** Για νά 'χει λοιπόν αξία η μετάνοια του στρατευόμενου, πρέπει να εγκαταλείψει τις παλιές του πονηρές συνήθειες: τη βία, τη συκοφαντία και τις διαμαρτυρίες για τα εισοδήματά του.

Όλα όσα συνιστά ο άγιος Ιωάννης ως καρπούς μετανοίας, οπωσδήποτε δεν είναι αρκετά για να σώσουν την ψυχή από την αμαρτία. Φτάνουν όμως για να κάνουν τον άνθρωπο άξιο να παρουσιαστεί μπροστά στο Χριστό. Το καθήκον τού Προδρόμου ήταν να επισημάνει τον κίνδυνο στους ανθρώπους, ώστε να καθαρίσουν τον εαυτό τους και ν' αξιωθούν να παρουσιαστούν μπροστά στο θείο πρόσωπο του Σωτήρα

Χριστού.

Όταν έβλεπε κανείς τον φοβερό προφήτη, κοντά στον οποίο συνωστίζονταν οι κάτοικοι ολόκληρης της Ιουδαίας και των Ιεροσολύμων, και άκουγε τις ιδιόρρυθμες κραυγές με τις προτροπές και τις απειλές για φωτιά και τσεκούρια, τον ρωτούσε:

«Συ τις ει;» Μήπως είσαι εσύ ο αναμενόμενος Χριστός;

«Ουκ ειμί εγώ ο Χριστός», απαντούσε ο Ιωάννης.

«Τι ουν; Ηλίας ει συ;»

«Ουκ ειμί».

« Τις ει ;»

«Εγώ φωνή βοώντος εν τη ερήμω, ευθύνατε την οδόν Κυρίου» (Ιωάν. α' 20-23).

Και στη συνέχεια ο Ιωάννης αναγνώριζε κι ομολογούσε ταπεινά: *«...μέσος υμών έστηκεν ον υμείς ουκ οίδατε. αυτός εστιν ο οπίσω μου ερχόμενος, ος έμπροσθέν μου γέγονεν, ου εγώ ουκ ειμί άξιος ίνα λύσω αυτού τον ιμάντα τού υποδήματος» (Ιωάν. α' 26-27).*

Ο Χριστός ήρθε για να διδάξει στους ανθρώπους την ταπείνωση που είχαν ξεχάσει και την υπακοή που είχαν παραβιάσει. Μας δίνει ένα τέλει υπόδειγμα με τη δική Του ταπείνωση και υπακοή προς τον ουράνιο Πατέρα Του. Ο Πρόδρομός Του μας διδάσκει την ταπείνωση και την υπακοή, με τη δική του αγνή ταπείνωση και υπακοή στο Χριστό.

Οι άνθρωποι που δεν έχουν ταπείνωση και υπακοή, δεν έχουν ούτε σοφία ούτε αγάπη. Κι όποιος τα στερείται αυτά, στερείται και το Θεό. Κι όποιος δεν έχει Θεό, δεν ορίζει ούτε τον εαυτό του. Είναι σα να μην υπήρχε, αφού ζει στο σκοτάδι και στη σκιά τού θανάτου.

Αν κάποιος έλεγε: «Ο Χριστός είναι μεγάλο κι απλησίαστο παράδειγμα για μένα. Δεν μπορώ να τον πλησιάσω. Μετά **υπάρχει κι ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος που, σαν συνηθισμένος άνθρωπος, είναι πιο κοντά στους θνητούς**». Αυτός ας προσέξει την ταπείνωση και την υπακοή τού Ιωάννη. Αλίμονο όμως! **Όταν ο άνθρωπος δε θέλει ν' ακολουθήσει το καλό, θα βρίσκει πάντα μια δικαιολογία για να τ' αποφύγει**. Όποιος όμως θέλει να ρίξει λίγο φως στην ελεεινή του ύπαρξη στη γη, θα βρει με χαρά το καλό στο άστρο τού αγίου Ιωάννη τού Προδρόμου. Αυτός θα είναι ευτυχής, γιατί το άστρο αυτό, όπως κι εκείνο που οδήγησε τους μάγους από την Ανατολή στη Βηθλεέμ, θα τους οδηγήσει στο υπέρλαμπρο άστρο, τον Κύριο Ιησού Χριστό, που είναι ο μοναδικός ύμνος των αγγέλων κι η μοναδική σωτηρία των ανθρώπων, χθες, σήμερα και ως τη συντέλεια του κόσμου.

Δόξα λοιπόν και ύμνος πρέπει σ' Εκείνον, μαζί με τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα,

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

την τρισυπόστατη και αδιαίρετη Τριάδα, τώρα και πάντα και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ Γ΄ - ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΤ΄ Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς», Επιμέλεια - Μετάφραση: Πέτρος Μπότσης, Αθήνα 2014)

Συνιστούμε ανεπιφύλακτα στους επισκέπτες της ιστοσελίδος μας το εξαιρετικό βιβλίο με τις ομιλίες του Αγ. Νικολάου Βελιμίροβιτς:

